Souria
Quotidien Arménien
B.P. 814 TÉL. 13990
ALEP-SYRIE.
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
Վ. ԵԱԶՃԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ

سورية
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانس يازجيان
حلب ص ب ٨١٤ هاتف ١٣٩٩٠

ԺԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 287 [4399] ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 30 ՄԱՅԻՍ 1960 ՉԵՐՔԷ 15 Ս. Ղ. ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒ 22632, ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ ԹԻՒ 814

ԶՕՐ. ԿԻՒՐՍԷՐ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ԵՒ ԸՆԴՀ. ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ

ԶԻՆԵԱԼ ՈՒԺԵՐԸ ԿԸ ՄՆԱՆ ԿԱՑՈՒԹԵԱՆ ԲԱՑԱՐՁԱԿ ՏԷՐԸ

ԻՍԹԱՄՊՈՒԼ.— Թուրքիոյ մէջ կեանքը բնականոն դառնալու վրայ է։ Երէկ առաւօտ, յեղաշրջումէն ի վեր առաջին միջազգային չոգեկառքը Թուրքիա մտաւ՝ գալով Սելանիկէն, և միջազգային չատ մը օդանաւեր արտօնուեցան իջնելու Թրքական օդակայաններ։

Միւս կողմէ, կառավարական պաշտօնեաները երէկ առաւօտ վերսկսան իրենց պաշտօններուն, ընդառաջելով զինուորական իշխանութեան հրահանգին։

Ուրբաթ գիշեր, Իսթանպուլ կը նմանէր հսկայ գերեզմանոցի մը, մինչ բանակային խումբեր կը շրջագայէին քաղաքի փողոցներուն մէջ։ Յաջորդ առաւօտ, ժողովուրդը կամաց-կամաց դուրս ելաւ բնակարաններէն։ Շրջագայող զինուորները մտերմիկ վարմունք ցոյց տուին ժողովուրդին։ Գիշերը, երբ կրակմարի դադրեցաւ, ամէն բան վերստին թաղուեցաւ լռութեան մէջ։

Ռատիոկայանները վերսկսան իրենց սովորական յայտագիրներուն գործադրութեան, տեղ-տեղ տալով նախապէս հրապարակուած պաշտօնական հաղորդագրութիւնները։

ԱՆԳԱՐԱ.— Զինուորական յեղաշրջումէն ի վեր կարեւոր փոփոխութիւն չկայ Թուրքիոյ մէջ։ Երէկ առաւօտ, երբ Անգարայի ռատիոկայանը իր հաղորդումներուն սկսաւ գրեթէ կրկնեց նախորդ օր իր ըրած յայտարարութիւններէն շատերը։ Մնացեալ ժամանակը՝ ան յատկացուց զինուորական քայլերգներու և ժողովրդային երգերու։

Բացորոշ է որ բանակը իր ամբողջական հակակշռին տակ առած է երկիրը։

Սահմանադրութիւնը վերափոխութեան ենթարկելու համար մասնաւոր յանձնախումբ մը կազմուեցաւ, որ արդէն գործի լծուած է։ Կը հաւատացուի որ նոր խորհրդարանին ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան՝ ակնկալուածէն կանուխ հաւանաբար մէկ ամիսէն։

Մենտերեսի կառավարու-

ԱՆԳԱՐԱ.— Զօրավար Կիւրսէր ձեռք առաւ երկրին բոլոր վերին իշխանութիւնները, ինքզինք հռչակելով հանրապետութեան նախագահ, վարչապետ և Թրքական զինեալ ուժերու ընդհ. հրամանատար։ Այս լուրը հաղորդուեցաւ Անգարայի ռատիոյին կողմէ, երէկ կէսօրէ վերջ։

թեան օրով փակուած կամ կասեցուած թերթերը արտօնուեցան վերհրատարակուելու։

Զինուորական իշխանութիւնը յեղաշրջումի առաջին օրը հաղորդեց որ նախագահ Ճելալ Պայար, վարչապետ Մենտերես, արտաքին նախարար Զորլու, միւս նախարարները, ինչպէս նաև բանակի հրամանատարներ առնուած են «պաշտպանողական հսկողութեան տակ» իրենց բնակարաններուն մէջ։ Բայց կը հաւատացուի որ անոնք ձերբակալուած են և նետուած

վայրը անծանօթ վայր մը։

Միւս կողմէ, Նախկին Նախագահ Իսմէթ Ինէօնիւի բանակն յորդանք կը տրուի զինու. իշխանութեան կողմէ։ Երէկ, բարձրաստիճան սպաներ նորէն այցելեցին անոր, Իսթանպուլի իր բնակարանը։

Մինչ քաղաքին մէջ մեծ թիւով թանքեր ու պահակախումբեր կը շրջագային, օդանաւեր տեղն տեղն կը սաւառնին քաղաքներու վրայ։ Մեթ նալորար ճնշուած վիճակ մը ստացեր է։

Օտար թղթակիցներ կը հաւատան, որ թէև Զօրավար Ճեմալ Կիւրսէր յայտարարեց թէ բնաւ նպատակ չունի երկրին ափքաթեքօրը դառնալ, բայց բոլոր նշանները ցոյց կու տան որ անծրագրած է իշխանութեան ղեկը ամուր պահել իր ձեռքին մէջ։

Ժողովուրդը որոշեալ ժամերու դուրս կու գայ բնակարաններէն և կարգ մը հրապարակներու վրայ կեանքը բնականոն դառնալ վերսկսած է։

Անգարայի ռատիոկայանը հաղորդեց որ յեղաշրջումի պահուն միայն մէկ զոհ տրուած է. տեղակալ մը, որ սպաննուած է։ Խօսնակը աւելցուց որ մինչև այն լուրերը թէ շատ մը անձեր մեռած կամ վիրաւորուած են։

ԱՆԳԱՐԱ.— Բանակային ուժեր գրաւած են քաղաքներու բոլոր պողոտաները, ուր կը շրջագային թանքեր և գրահապատ կառքեր։ Երկրին բոլոր շրջաններուն մէջ ոստիկանութեան և պահանովութեան պետերու պաշտօնները ստանձնած են զինուորական հրամանատարներ։ Բազմաթիւ պաշտօնատարներ ձերբակալուած են։ Անգարայի կառավարիչը փոխուեցաւ և անոր պաշտօնը յանձնուեցաւ զօրավարի մը։

Անգարայի մէջ հրատարակուած հրամանագիր մը կ'ըսէ թէ դպրոցները պիտի վերաբացուին անմիջապէս։ Մենտերեսի իշխանութիւնը համալսարաններն ու բարձրագոյն վարժարանները փակած էր մէկ ամսուան համար։

ԱՆԳԱՐԱ.— Զօր. Կիւրսէր կազմեց 18 հոգինոց դահլիճ մը, իրեն վերապահելով պաշտպանութեան նախարարութիւնն ալ։ Արտաքին նախարարութիւնը յանձնուեցաւ ՄԱԿի մնայուն ներկայացուցիչ և Մոսկուայի նախկին դեսպան Սելիմ Զաֆերի։

Զօր. Կիւրսէր լրագրողներու յայտարարեց թէ Մենտերես և միւս նախարարները առեն մը ազատ պիտի չարձակուին և հաւանաբար դատուին։ «Բիչ մը համբերատ թող ըլլան», ըսաւ ան։

ՄԻԿՈՅԵԱՆ

ԿԸ ՄՆԱՅ ԻՐ ԲԱՐՁՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

ՀԱԿԱՌԱԿ ԽՈՒՑՈՒՄ ԽՕՍՈՒՐԶՈՎ

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Վարչապետ Խրուշչով երէկ յայտարարեց, թէ հակառակ Գագաթնային խորհրդաժողովին ձախողութեան, Սովետ Միութիւն պիտի չշարունակէ աշխատիլ ի նպաստ համաշխարհային ձգտումութեան մեղմացումին։

Փարիզէն վերադառնալէն ի վեր, սովետ վարչապետը իր առաջին կարեւոր ճառն էր որ կ'արտասանէր։

Սովետ ղեկավարը ըսաւ որ Նախագահ Այզընհաուըր ինք ալ խաղաղութիւն կ'ուզէր, բայց «Դժոխքի ճամբան հարթուած է գէշ մտադրութիւն ունեցողներու կողմէ։ Այզընհաուըր այս ճամբէն է որ կ'առաջնորդուի»։

Վարչապետ Խրուշչով կրկնեց իր այն ամբաստանութիւնը թէ Միացեալ Նահանգներ թորփիլահարած էր Գագաթնային խորհրդաժողովը՝ լրտեսական օդանաւ ղրկելով Սովետ Միութեան վրայ։

«Ամերիկեան կառավարութիւնը, ըսաւ ան, խաղաղութիւն չ'ուզեր։ Մինչ Ս. Միութեան խաղաղասիրական քաղաքականութիւնը ցոյց տրուեցաւ զինաթափութեան առաջարկով և իր ուժերը նուազեցնելու ուղղութեամբ առած քայլերով»։

Ապա, Խրուշչով ըսաւ որ Ժող. Չինաստան, ինչպէս նաև այլ երկիրներ՝ ինչպէս Հնդկաստան և Ինտոնեզիա պէտք է մասնակցին ապագայ Գագաթնաժողովին։ Ծիծաղելի է որ Ապահ. Խորհուրդին մէջ Չինաստան ներկայացուի Ֆորմոզայով։

Խօսելով արեւմտեան այն լուրերուն մասին թէ տարաձայնութիւններ կան սովետ կառավարութեան և կուսակցութեան մէջ, սովետ վարչապետը ըսաւ. «Ճիշդ չէ որ Պր. Միկոյեան հեռացուած է կուսակցութեան նախագահութեան կողմէն։ Տակաւին երէկ ան հեռաձայնեց ինծի Սեւ Ծովու ափունքէն և զիս հրաւիրեց որ իրեն միանամ հոն, հանգիստ առնելու համար»։

ՍՈՎԵՏ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՍՊԱՌՆԱՑ ՎԵՐՍԿՍԻԼ ԿՈՐԻԶԱՅԻՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Ապահովութեան Խորհուրդին կողմէ քուէարկուած այն բանաձեւը, որ կը հրաւիրէ չորս մեծ պետութիւնները բանակցութիւններու վերսկսելու, առանց դատապարտելու ամերիկեան օդային թռիչքներու արարքները, սովետ արտաքին նախարար Կրոմիքոյի «վեթօ»ին չենթարկուեցաւ, ինչ որ կ'ակնկալուէր շատերու կողմէ։

Փոխարէն, ան վերջին փորձ մը ըրաւ՝ դատապարտել տալու համար ամերիկեան արարքները, ներկայացնելով նոր բանաձեւ մը, որ նմանապէս մերժուեցաւ 2ի դէմ 6 ձայնով։

Վերջին նիստի ընթացքին, սովետ արտաքին նախարարը յայտարարեց որ Սովետ Միութիւն կրնար վերսկսիլ կորիզային փորձառութիւններու, որովհետեւ զինուորական շրջանակներ հակակշիռ կ'ապահովեն Մ. Նահանգներու արտաքին քաղաքականութեան վրայ և ձախողութեան մատնել կ'ուզեն Ժընեւի մէջ տեղի ունեցող կորիզային փորձառութիւններու արգիլման բանակցութիւնները։

Խորհուրդը այժմ վերջացուցած է իր արտակարգ նիստը, որուն գումարումը պահանջուած էր Ս. Միութեան կողմէ։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆԵԼՈՒ ԱՌԱՋԱՐԿ

ԳԱՀԻՐԷ.— Լիպերիոյ նախագահ Թապման և Կինէի նախագահ Սեքու Թուրէ միասնաբար որոշեցին կոչ ընել ափրիկեան բոլոր անկախ երկիրներուն և ի մօտոյ անկախութիւն ստանալիք երկիրներուն որ կազմակերպեն փոխադարձ օգնութեան միայն կազմակերպութիւն մը և կարգադրեն ափրիկեան բոլոր կարգի վէճերը։

Երկու նախագահները այս համաձայնութիւնը գոյացուցին նախագահ Թապմանի Կինէ այցելութեան առթիւ։

ՆՈՐՎԵԿԻԱ ՄԵՐԺԵՑ ՍՈՎԵՏ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ

ՕՍԼՕ.— Նորվեկիա բողոք ներկայացուց Սովետ Միութեան, այս վերջինոյն տուած այն սպառնալիքին համար թէ փոխադարձութեան պիտի դիմուի՝ եթէ Նորվեկեան օդակայաններ գործածուին սովետ հողամասը բռնաբարելու ամերիկեան թռիչքներու։

Նորվեկեան կառավարութիւնը իր յուշագրով կը պատասխանէր սովետական այն ազդարարագրին, որ կը յայտնէր թէ ամերիկեան «Եու—2» օդանաւը ծրագրած էր իջնել Նորվեկեան օդակայան մը։

Նորվեկիա կ'ըսէ թէ նման ծրագրէ մը տեղեակ չէր և չի կրնար ընդունիլ սովետական սպառնալիքը։

ԱՄԵՐԻԿ. ՕԴՈՒԺԻՆ ՏՈՐՄԻՂ ՄԸ ՀԱՐԱՒ-ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՍԻԱ ԿԸ ՂՐԿՈՒԻ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ամերիկեան օդուժը հարաւ-արեւելեան Ասիա պիտի ուղարկէ մօտ 120 օդանաւերու տորմիղ մը։

Այս լուրը տուող ամերիկեան օդուժի պատգամախօս մը ըսաւ թէ օդային այս տորմիղը կը ղրկուի՝ մարզումի փորձեր կատարելու համար, համաձայն 6 ամիս առաջ մշակուած ծրագրի մը։ Անոնք պիտի երթան Սիամ, Ֆորմոզա եւ Ֆիլիպեան կղզիներ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ԴԱԴՐԵՑՈՒՑ ՔՈՒՊԱՅԻ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Պետական Քարտուղարութիւնը հաղորդեց՝ որ Մ. Նահանգներ իր արտաքին օգնութիւնը պիտի դադրեցնէ Քուպայի՝ վեց ամիս վերջ։

Այս մասին հրատարակուած հաղորդագրութիւն մը կ'ըսէ թէ որոշումը տրուած է Նախագահ Այզընհաուըրի կողմէ, որ նկատած է թէ այս օգնութիւնը «չի համապատասխաներ Մ. Նահանգներու ազգային շահերուն»։

Մ. Նահանգներ տարեկան 150—200 հազար տոլարի օգնութիւն կ'ընէր Քուպայի։ Թղթակիցներ կ'ըսեն որ Այզընհաուըրի այս որոշումը տնտեսականէն աւելի քաղաքական անդրադարձումներ պիտի ունենայ։

Քուպայի վարչապետ Ֆիտել Քասթրօ ռատիոկայանի առջեւ յայտարարեց որ օգնութեան դադրեցումը պիտի չվնասէ Քուպայի, և բարոյական մեծ վնաս պիտի բերէ Մ. Նահանգներուն։

ՀԵՐԹԸՐ ՀԱՍՏԱՏԵՑ ՈՐ

ՄԻՋԱԶԳ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՇԱՏ ՉԷ ՓՈԽՈՒԱԾ

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Մ. Նահանգներու Ծերակոյտի արտաքին գործերու յանձնախումբը սկսաւ քննել ամերիկեան «Եու—2» օդանաւին յառաջացած միջադէպը եւ Գագաթնային խորհրդաժողովին ձախողութեան պատճառները։

Պետական Քարտուղար Հերթըր զեկուցում տալով յանձնախումբին առջեւ, ըսաւ թէ հակառակ խորհրդաժողովին ձախողութեան, չկան արմատական փոփոխութեան նշաններ սովետ քաղաքականութեան մէջ, եւ համաշխարհային կացութիւնը մեծ փոփոխութեան չէ ենթարկուած։

Այսուհանդերձ, աւելցուց Հերթըր, Մ. Նահանգներ պէտք է որ կուտ մնան ոչ միայն Պերլինի մէջ, այլեւ այլուր։ Ան հերքեց այն տեղեկութիւնները թէ Մ. Նահանգներ ներկայիս կը քննէ Արեւմտեան Գերմանիոյ կորիզային զէնքեր հայթայթելու առաջարկ մը։

Ան շեշտեց որ Մ. Նահանգներ վճռակամութեամբ եւ համբերատարութեամբ պիտի շարունակէ պայքարիլ՝ ապառազինման արդար հակակշռի տակ դնելու համար։

ՄՈՆԹԿՈՄԸՐԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆԷՆ

ՀՈՆԿ ՔՈՆԿ.— Մարաջախտ Լորտ Մոնթկոմըրի վերջացուց Ժող. Չինաստանի մէջ կատարած իր չորս օրուան այցելութիւնը և Հոնկ Քոնկ վերադարձաւ։

Վերջին օրը ան տեսակցեցաւ չին համայնավար ղեկավար Մաօ Ցէ Թունկի հետ, Շանկհայի մէջ։

Իրեն ի պատիւ տրուած ընթրիքի ընդունելութեան մը մէջ, Մոնթկոմըրի ըսաւ որ Ֆորմոզայի խնդիրը մեծ խրնդիր մըն է Ասիոյ մէջ։ Ան աւելցուց որ, ինք որպէս զգայուն զինուորական մը, կը նըկատէ թէ կայ միայն մէկ Չինաստան, և որուն կառավարութիւնը Փեքինի մէջ է։

ՆՈՐ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺՆԵՐ

ՍԱՆԴԻԱԿՕ.— Երկրաշարժ նոր դադրելու նշաններ ցոյց չեն տար Չիլիի մէջ։ Երէկ, նոր շարժ մը պատահեցաւ, պատճառ չեղաւ մեծ վնասներ։

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Նոր երկրաշարժ մը պատահեցաւ Ալպանիոյ մէջ, որ հարուածեց Քորչա եւ դաշտի ու շրջակայքը, պատճառ դառնալով 6 հոգիի մահուան։ Մօտ 1100 տուներ եւ հանրային շէնքեր վնասուեցան։

Աչքի լոյս հայկական ֆիլմերէն զրկուողներուն

Ժողովուրդի բուռն փափաքին վրայ 30 Մայիս, 1960, Երկուշաբթիէն սկսեալ

5 ՕՐ ՄԻԱՅՆ, ՄԻՆՉԵՒ ՈՒՐԲԱԹ

Սինեմա ԶԱՀՐԱՅի մէջ դարձեալ պիտի ցուցադրուին

ԱՆԱՀԻՏ, ՍԻՐՈՅ ԵՐԳԸ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՂՆՕՐԵԱԿԸ

Ո՞վ պիտի ուզէ զրկուիլ Արուսի անմահական, գգլիչ և կախարդական երգերէն, Հըրաչեայ Ներսիսեանէ, որպէս գորովագութ հայր, Վահրամ Փափազեանի Օթէլլոյէն և աշխարհահռչակ Երգի—Պարի Անսամպլէն։

ՍԻՆԵՄԱՆ ԱՑՍՕՐՈՒԸՆԷ ՍԿՍԵԱԼ ՕԺՏՈՒԱԾ Է ԷՐ. ՔՈՆՏԻՍԻՈՆՈՎ.

ԱՄԷՆ ՕՐ ԿԷՍՕՐԷ ԱՌԱՋ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԶԵՂՉՈՒԱԾ ԳԻՆՈՎ.

ԳԱՅԱՆԷ ՊԱԼԷՆ

Գրեց՝ ՑԵՍՈՒ ՊԱՅՏԱՐԵԱՆ

Կը պահանջէ, որ Գայանէն ուտելիք բերէ և սեղան պատրաստէ և մինչ ան ներս վարագոյրին ետեւը գրաւած է Գիքօն լապտերովը նշան կու տայ դուրսը և ներս կու գան իր երեք ընկերները։ Գիքօն կը հիւրասիրէ իր երեք ընկերները բայց անոնք կ'աճապարեն և քանի մը խօսք փոխանակելէ վերջ կը բաժնեն իրենց բերած կողոպուտը որ Գիքօյի տունը պիտի պահուի։

Յանկարծ Գիքօն կը նկատէ որ Գայանէն կը դիտէ անցուդարձը, կը հաւաքէ կողոպուտը, տարճանակը եւայլն, և կը պահէ զանոնք։ Գիքօյի հիւրերու մեկնելու ատեն Գայանէ կը ջանայ նետուիլ անոնց ետեւ, բայց Գիքօն անոր ճանապարհը կտրելով մէկ ձեռքով անոր բերանը կը գոցէ, միւսով հարուածելով մէկ կողմ կը նետէ զայն։ Գայանէն ուժասպառ կ'իյնայ գետին։

Գիքօն կը փախչի։ Ան կ'աճապարէ կատարելու կոլտնտեսականներու ըրած սպառնալիքը և կը ջանայ լեռներուն մէջ իր բարեկամներուն մօտ պահուիլ։

Գ. ԱՐԱՐՈՒԱԾ

Այս արարուածի առաջին տեսարանը տեղի կ'ունենայ սարի մը վրայ հովիւներու մօտ, ուր խարոյկի քով նստած է Մարին՝ գերուկ Համոյի աղջիկը։ Սրինգի նուագին հովիւները կը պարեն։ Պարէն վերջ Մարին դարձեալ նստած է կրակին քով և քայերուն մէջ կ'երեւի Արմէնը, Մարին կը վազէ դիմաւորելու։ Մարին և Արմէն իրար կը սիրեն, սակայն Մարին կը սիրէ նաև հովիւ Ներսոն, որ դաշոյնը ձեռքին կ'ուզէ յարձակիլ Արմէնի վրայ, սակայն Մարին իր անձով կը ծածկէ իր սիրեցեալը։ Մարիին հայրը դաշոյնը կ'առնէ Ներսոյի ձեռքէն և կու տայ Արմէնին, որ պատժէ վիրաւորանք հասցնողը, սակայն ան դաշոյնը մէկ կողմ նետելով բարեկամական ձեռք կ'երկարէ Ներսոյին։

Երեւան կու գան սարերը պահուըտած Գիքօյի ընկերները։ Ծերուկ Համոն կառաջարկէ որ կրակին մօտենան, քիչ մը հանգստանալէ վերջ նորեկները կը պատրաստուին ճամբայ ելնել, սակայն Արմէնը, սրուշագրութեամբ քննած էր զանոնք կը կասկածի անոնց էութեան մասին և անմիջապէս երկու հովիւներ կ'ուղարկէ Կազակովին և կը ջանայ յետաձգել նորեկներու ճամբայ ելնելը. անոնք կը ջանան անպայման մեկնիլ բայց Արմէնը թոյլ չի տար որ երթան և երբ անոնք կը ջանան Արմէնի վրայ յարձակիլ հովիւները Արմէնի օգնութեան կը հասնին։ Կազակովն ու իր մարտիկները, որոնք ձերբակալելով աւազակները անոնց քով եղած կողոպուտը երեւան կը հանեն։

Յանկարծ վարը հովիտին մէջ բոցավառ կրակ կ'երեւի. Կազակով Արմէնի և հովիւներու հետ կոլտնտեսականներու օգնութեան կ'երթան։

Երկրորդը տեսարանը կոլտնտեսային գիւղին մէջ տեղի կ'ունենայ։ Գիւղը լուսաւորուած է հրդեհի բոցերով։ Կ'այրի կոլտնտեսութեան պահեստը։ Գիքօն կատարած է իր սպառնալիքը և օգտուելով իրարանցումէն կը ջանայ փախչիլ։ Գիւղացիներ ամէն կողմէ կը ջանան մարել կրակը և ազատել իրենց ունեցածը։ Գայանէն տեսնելով թաքնուած Գիքօն այլեւս տարակոյս չունի, որ այս չարագործութիւնը անորն է, կը կանչէ գիւղացիները և կը մերկացնէ իր ամուսինը։ Գիքօն կը ջանայ հաւատացնել հաւաքուողները, թէ Գայանէն խելագար է բայց ժողովրդի համակրանքը Գայանէի կողմն է և չի հաւատար։ Այդ պահուն Գիքօն կը դիմէ ծայրայեղ միջոցի բռնելով հոն եկած Հաւփաիկի ձեռքէն կը մացլցի մօտակայ բարձր ապառաժին վրայ և կը սպառնայ երեխայի հետ վարը կրակը ցատկել եթէ թոյլ չտրուի իրեն որ գիւղէն հեռանայ և կը ջանայ փախիլ բայց Կազակովը վրայ հասնելով կը բռնէ զինք և թոյլ չի տար, բայց Գիքօն կը յաջողի դաշոյնի հարուածով

(Շար.ը Դ. էջ)

ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀՐԱՏԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔ ԿԱՅ

Ռուս գիտնականները Լուսինը Գ.էն առնուած լուսանկարները տարածեցին աշխարհին, Բայց իրենք ի՞նչ տեսակ հետեւանքներ հանեցին այս լուսանկարներէն ի՞նչ տեսակի գիւտեր կատարեցին և այդ տեղեկութիւնները պիտի կարենա՞ն վերիվայր շրջել մեր ըմբռնումները՝ տիեզերքի մասին։

Հասկնալու համար այդ հարցումներուն պատասխանը, Ֆրանսայի Աստղագիտական մեծ մասնագէտ Լիւսիէն Պարնիտ հնարաւոր է Լենինկրատ, և տեսակցած է Լունիքներու հընարիչ Սեւովի անձնակազմին գլխաւոր աստղագէտ փրֆ. Օկորանիքովի հետ։ Անհաւասիկ հեռաձայնային այդ տեսակցութիւնը նոյնութեամբ։

«Առաւօտեան ժամը 8.17ին Փարիզէն, յաջողեցայ կապ հաստատել Լինին կրանտի փրոֆ. Սկորոտնիկովի հետ (փրոֆ. Օկորոտնիքով սովեթական աստղագիտութեան ականաւոր դէմքերէն է և Սեւովի ամենէն մօտիկ աշխատակիցը։ Երեք տարիէ ի վեր անոր հետ մասնակցած է միջազգային աստղագիտական բոլոր համաժողովներուն։

Անջրպետային յարաբերութիւններու յանձնաժողովին մէջ հրթիռներու հարցին և արեւային տեսութեան հետ կապ ունեցող բոլոր հարցերու մէջ ունեցած է գլխաւոր խորհրդատուի պաշտօնը։ Այսօր Սովեթական Գիտական լուրերու բաժնին կողմէ հրատարակուող աստեղագիտական հանդէսին ալ նորէջն է)։

Փրոֆէսորին հարցուցի հետեւեալ հարցումները։

—Ի՞նչ կը մտածէք Լուսինին անտեսանելի կողմէն քաշուած լուսանկարներու մասին։

— Այդ լուսանկարները հաստատեցին իմ գաղափարներս այսինքն թէ մեծ տարբերութիւն մը գոյութիւն չունի երկու երեսներուն վրայ։ Բայց հակառակ ատոր, մեր արբանեակին երկու կողմերը ունին տարբերութիւններ։

—Լուսնին այդ վիճակը ի՞նչ տեսակ հարցեր երեւան կը հանէ։

—Գլխաւորաբար մէկ հարց գոյութիւն ունի։ Լուսնային լեռները միլիոններով տարիներ առաջ նոյն ժամանա՞կ երեւան եկած են թէ ոչ ինչպէս կը մտածէ պաշտօնակից Գապանքով, կը նմանին աշխարհի երկրաբանական շրջաններուն։ Հաւանական է որ նոյն տարիքը չունենան լուսնային լեռները։

—Գիտէ՞ք թէ Լիւնիք Բ.ը ինչպէս լուսանկարեց և ինչպէս սփռեց այդ լուսանկարները։

—Ես ելեքտրականութեան մասնագէտ չեմ, աստղաբաշխ եմ, որոշապէս գիտեմ թէ այդ գործիքներու հնարիչները կը վստահեցնեն մեզ թէ նոյն ձեւով պիտի լուսանկարենք նաև Հրատը և Արուսեակը։

—Կը հաւատաք Հրատի և Արուսեակի մասին քննութիւններ կատարել, ինչպէս ըրիք Լուսնի մասին։

—Անշուշտ նոյնիսկ անհրաժեշտ է այդ։ Հրատն ու Արուսեակը խիստ շահեկան մոլորակներ են։ Եթէ նոյնիսկ սորվինք թէ կեանքը ինչ ընթացք ունեցած է այդ մոլորակներուն մէջ այդ ալ օգտակար կ'ըլլայ

—Այսինքն, կը հաւատանք թէ կեանք կայ այդ մոլորակներուն մէջ։

—Հրատի մէջ անկասկած կայ։ Գալով Արուսեակի իմ կարծիքով կարելի չէ առանց քննութեան ժխտել կեանքի գոյութիւնը այդ մոլորակին մէջ։ Անպայման պիտի սորվինք իրականութիւնը։ Առայժմ, մեր ուշադրութեան կեդրոնացումն էջ։ Իբրև աստղագէտ մը կը հաւատամ թէ Լուսինը մեր երկրէն աւելի նպաստաւոր դիտարան մը կրնայ ըլլալ։ Որովհետև Լուսնին մէջ չկայ մթնոլորտին այն խաւը որ մեզ այնքան անհանգիստ կ'ընէ։ Աստղաբաշխին համար անհրաժեշտ է մոլորակներու քարտէսը և եթէ Լուսնի վրայ զետեղենք դիտարանը շատ աւելի դիւրաւ պիտի կարենանք պատրաստել իր քարտէսը։

—Սկզբնական շրջանին որ շատ մօտալուտ է—մեր գիտական աշխատութիւնը պիտի կատարենք ինքնագործ մեքենաներով։ Բայց երկրորդ շրջանին որ պիտի յաջորդէ առաջինին Լուսին մարդ պիտի ղրկենք։ Այս անհրաժեշտ է, որովհետեւ դէպի Արեւային դրութիւն մեր թռիչքներուն համար Լուսինը պիտի ըլլայ առաջին հանգըր ւանը։

—«Մօտալուտ շրջան» ըսելով ինչի՞ կ'ակնարկէք։ Ե՞րբ պիտի գայ այդ շրջանը։

—Այդ հարցումը պէտք է ուղէք մեքենագէտներուն։ Մենք թէորիք հաշիւներու մասնագէտներս, գիտունններս պատրաստենք և պէտք է որոշապէս գիտնանք թէ քօզմիկ (տիեզերական) անջրպետը քննելու համար որոշում տուած ենք։ Սովիէթ գիտնականները այսօրջիընէ իսկ կ'աշխատին հրթիռներու վրայ որոնց շնորհիւ պիտի ելլեն Արեւային դրութենէն դուրս և պիտի հասնին ուրիշ աստղերու։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱՆԿԻՒՆ

ՋՂԱՅԻ՛Ն ՅՈԳՆԱԾՈՒԹԻՒՆ

Ջղային յոգնածութիւնը գիտական արտայայտութիւն մըն է, որ շատ յաճախադէպ է մարդոց մօտ։

Ֆիզիքական ճիգերէ առաջ եկած յոգնածութիւն մը ըլլալէ զատ, ջղային յոգնածութիւնը կրնայ ըլլալ նաև հետեւանքը հոգեկան կարգ մը երեւոյթներու (մտաւոր վէճեր եայլն), այս պատճառով ալ ֆիզիքական յոգնածութեան կողքին ներկայիս կընդունուին նաև գոյութիւնը ջղային կամ հոգեկան կարգ մը յոգնածութիւններու։ Ջղային յոգնածութիւն անուանումը ըստ ամենայնի համապատասխան կը նկատուի այն իրողութեան, որ անոր ծնունդ տուող մեքենականութիւնը կը գտնուի ջղային դըրութեան կեդրոնին մէջ։

Սակայն անկախ այն հանգամանքէն, թէ յոգնածութիւնը ֆիզիքական է թէ ջղային, ֆունկցիա մըն է, որ կը պաշտպանէ մարդկային օրգանիզմը գերյոգնութենէ և մաշումէ, ճիշդ այնպէս, ինչպէս որ ծարաւն ու անօթութիւնը պաշտպանող ֆունկցիաներ են։

Որո՞նք են ջղային յոգնածութեան պատճառները։ Փորձառութիւնը ցոյց տուած և կարգ մը մարդիկ, որոնք մեծ ուշադրութեամբ կ'ուսումնասիրեն ինքզինքնին և կը վերլուծեն իրենց վիճակը, գիտեն, թէ ջղային յոգնածութեան վիճակին հասնելու համար, կան բազմաթիւ կարելիութիւններ որոնցմէ, իբր ամենէն յաճախադէպ պարագաններ, նշենք ֆիզիքական կամ հոգեկան երկարատեւ գործունէութիւնը, կեդրոնանալու ճիգ պարտադրող մտազբաղումները, միօրինակ և չարունակաբար կրկնըւող զբաղումները՝ մեծ պատասխանատուութիւն պահանջող աշխատանքները, բարձր ջերմաստիճանի, խոնաւութեան, աղմուկի, աննպաստ լուսաւորութեան և աննպաստ սնունդառութեան, հիւանդագին վիճակի, վէճերու և այլ պայմաններու մէջ ապրած կեանքը։ Ընդհանրապէս ջղային յոգնածութիւն առաջ գալուն մէջ, միաժամանակ իրենց բաժինը ունին՝ շատ մը գործօններ, որոնք ոչ այլ ինչ են, եթէ ոչ ֆիզիքական, մտաւոր և հոգեկան ճիգեր։ Ջղային բնախօսութեան նորագոյն հետազօտութիւնները կը ջանան լուսաբանել ջղային յոգնածութեան մեքենականութիւնը։ Կը կարծուի, թէ ուղեղին վրայ գոյութիւն ունի կեդրոն մը, որ տեղադրուած է Տիէնսեֆալ կոչուած մասին մէջ։ Սակայն ճշգրտօրէն յայտնի չէ, թէ ինչպէս տեղի կ'ունենայ կարգ մը օրկաններու մաշումին վերաբերեալ զանազան տեղեկութիւններու փոխանցումը մինչեւ այս կեդրոնը։

Ամէն պարագայի կը թուի թէ Տիէնսեֆալը ընկալման զգայուն կեդրոն մըն է բազմատեսակ գրգռութիւններու, որոնք ունին տեղեկատուի դեր։ Այս գրգռութիւնները կրնան ունենալ քիմիական բնոյթ (օրկաններու մաշումէն առաջ եկած յոգնածութեան գոյացութիւններ), ինչպէս նաև ջղային բնոյթ (տեղեկութիւնները կը փոխանցուին ջղային դրութեան միջոցով)։

Փաւլով եղաւ առաջինը, որ ձեռնարկեց յոգնածութեան վերաբերեալ հետազօտութիւններուն։

Այժմ յայտնի է, թէ ջղային յոգնածութեան վիճակը կրնայ նուազիլ կամ անհետանալ շարք մը պարագաներու մէջ, ինչպէս են՝ միջավայրի փոփոխութիւն, յոգնածութիւն առաջ բերող զբաղումով մը փոխարինումը, նոր կացութեան մը միջոցով աշխատանքի հանդէպ շահագրգռութեան արթնացումը, յուզիչ կարգ մը վիճակներու նպաստաւոր փոփոխութիւն և այլն։

Սակայն երբեմն առօրեայ և երկարատեւ ջղային յոգնածութեան հետեւանքով, այս վերջինը կրնայ քրոնիկ դառնալ։

Այս պայմաններուն մէջ, յոգնածութիւնը ծնունդ կու տայ հոգեկան ախտանիշներու և ջղային խանգարումներու։ Երեւան կու գան յուզականութեան վիճակի փոփոխութիւններ, ինչպէս են՝ չարունակ անօղ գրգռութեամբ դէչ տրամադրութիւնը, ձեռներէցութեան պակասը՝ անզգայութիւնը և անհիմն անհանգստութիւնը։

Իր կարգին ջղային յոգնածութիւնը առաջ կը բերէ ջղային դրութեան խանգարում, անքնութիւն, գլխի ցաւի, գլխապտոյտի, ուտելու ախորժակ չունենալու, ձեռքերու և ոտքերու պաղելու և այլն ձեւերու տակ։

Ստուգապէս նոյն ձեւերով երեւան կու գան, սակայն, ջղային վատուժութեան (ասթենիա) անուանած կարգ մը հիւանդութիւններ։ Հետեւաբար յաճախ կը դառնայ այն կարծիքը, թէ քրոնիկ յոգնածութիւնն ու ջղագարութիւնը (նեւրասթենիա) կրնան ծնունդ տալ մէկը միւսին՝ փոխադարձաբար։

Քրոնիկ յոգնածութիւն ունեցողները աւելի դիւրութեամբ ենթակայ են շարք մը հիւանդութիւններու։ Նկատի ունենալով որ ջղային յոգնածութիւն ունեցողներու դարմանումը աւելի

(Շար.ը Դ. էջ)

ՈՂՋ ՄԵՌԵԼԸ

ԳՐԵՑ՝ ՍՈՓԻԱ ԼԵՋԱԼԱՆ

ԹՐԳՄ. ՎԱԶԷ ՀԱԼԷՊ

- 2 -

Օրերը եկան հաստատելու թէ այս մարդը կը գործադրէ ինչ որ կ'ըսէ։ Հետեւաբար պէտք է առաջքը առնենք ապագայի պատահելիքներուն, ու վերջ մը դնենք անոնց։

Ցետոյ սիկարէթին մուխը դուրս տալով շարունակեց.

— Անկից առաջ գողցուեցան Ֆորսեթըրի նշանաւոր նկարը, ինչպէս նաև Միֆորտի գոհարեղէնները։

Այս ըսելով ձեռքը միլէին գրպանը երկարեց, անկից թուղթ մը հանեց և նոր նամակին հետ բաղդատելով ըսաւ.

— Նայիր, նոյն գիրն է։

Ցետոյ կարդաց.

«Փոխարժէքը լրիւ վճարուեցաւ, շնորհակալութիւն»

ՎԻՇԱՊԸ

Ապա թիլ շարունակեց.

— Միֆորը այս նամակը ստացաւ իր գոհարեղէններուն գողցուելէն ետք, մինչ Ֆորսեթըրի նկարը կորսնցնելէ ետք տակաւին նման նամակ մը չէ ստացած։

Օպրնատի քրտինքը սրբելով ըսաւ.

— Աօիկա սարսափազդու բան մըն է… սարսափազդու…

Թիլ ոտքի ելաւ, ու սկսաւ իր գրասենեակին մէջ երթեւեկել ու մէկէն հարցուց Օպրնատի.

— Դուն, Ֆորսեթըր և Միֆորտը որեւէ մէկուն վնաս հասցուցի՞ք…

— Չեմ յիշեր որ որեւէ մէկուն վը նաս հասցուցած ըլլանք, հակառակ ատոր մեր գործերը շատ և ճիւղաւորուած են։

— Լսէ՛ մեթըր Օպրնատի, ստոյգականութիւնը կը նմանի բժիշկին, չի կրնար քեզի օգտակար ըլլալ, մինչեւ որ ամբողջ ճշմարտութիւնը չյայտնես ու եթէ չես ուզեր որ «Սթար Ֆլաուըրի» մանեակը գողցուի ինչպէս որ գողցուեցան միւսները, պէտք է որ բոլոր հարցումներուս պատասխանես։

— Շատ լաւ, ինչ որ գիտեմ պիտի ըսեմ քեզի։

— Ուզածս իմ ունեցած տեղեկութիւններուս ամբողջացումն է։ Դուք երեքդ թը ընկերներ էինք. դուք երեքդ, իսկ Միացեալ չորսը. Բէնզօ Հեմրգը, Ժենթըրի, Մաք կին և Հիւմ են։ Դուք գաղտնի ընկերութիւն մը կազմեցիք ու դրամական շուկային մէջ մեծ հարուած մը առաջացուցիք, թէեւ չեմ գիտեր թէ ինչքան հարստութիւններ դիզեցիք այդ միջոցաւ, միայն գիտեմ թէ մեծ թիւով մարդիկ այս ողբերգութենէն դուրս եկան, առանց պատառ մը հացի դրամ ունենալու։

Օպրնատի զայն ընդմիջելով ըսաւ.

— Ըսել կ'ուզես թէ այդ դժբախտացողներէն մէ՞կը…

— Ինչո՞ւ ուրեմն այս անծանօթ մարդը միայն ձեր եօթէն վրէժ կը լուծէ։ Առաջին ազդարարութիւնը Ցուրեքի հասան, ան կարեւորութիւն չտան, կարգ մը միջոցներ ձեռք առաւ թէեւ սակայն առաւօտ մը տան պահակը կապուած գտան տան պարտէզին մէջ, սրահին պահակը ուշակորոյս վիճակի մէջ էր, իսկ նկարը անյայտացած էր…։

Այս առթիւ հարցում մը, Ֆորսեթըր այդ նկարին ուրկի՞ց տիրացած էր։

— Փորթըրի հաւաքածոյէն էր, Ֆորսեթըր զայն գնեց երբ այս վերջինին տան գոյքերը հրապարակաւ ծախուեցան։

— Փորթըր այդ դժբախտութեան ենթարկուողներէն մէ՞կն էր։

— Այո՛, սակակայն Փորթըր մեռաւ։

— Գիտեմ այդ։

Այս ըսաւ ու գրպանէն յուշատետրը հանելով սկսաւ կարդալ.

— «Ժոն Փորթըր» անձնասպան եղաւ 21 Հոկտեմբեր 1946ին, Պորսայի մէջ կորսնցնելէ ետք իր բոլոր հարստութիւնը։ Անոր կինը, Լիւնա Փորթըր սրտի տագնապով մը մահացաւ 3 Նոյեմբեր 1946ին։ Ժոն Փորթըր՝ միակ զաւակը այս տան, Ֆրանսայի յիմարանոցներէն մէկուն մէջ արգելափակուած էր։

Գիտէ՞ք թէ...

* * *

Միջակորեար մարդ մը օրը կամ մօտաւորապէս երկուքուկէս քիլօ ուտելիք կը սպառէ, ինչ որ տարեկան մէկ քանի կրկնապատիկ տարին։

* * *

Աղաղակաւոր Թայլէ կղզիին մէջ, ատենօք, թագաւորութեան տարօրինակ դրութիւն մը կը տիրէր. երբ թագաւորին առաջին որդին ծնէր, զայն կը կորսնցնէր եւ փոխարէնը կը դառնար ան։

* * *

Մեքսիքօ Սիթին կառուցուած է 2235 մեթր բարձրութեան վրայ, եւ բոլոր մեծ քաղաքներէն աւելի մեծ բարձրութիւն ունեցողն է։

ՍԻՆԵՄԱ ԷԼ-ՇԱՐՔ

Հեռաձայն 17640

Երկուշաբթի 23 Մայիսէն սկսեալ հպարտութեամբ կը ներկայացնէ սինեմասքոփ ժապաւէն մը, զոր պատրաստելու համար կարգ մը ընկերութիւններ յաջողութիւն չունեցան։

ՆՍԵՄԱՑԱԾ ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԸ

ԽԱՂԱՐԿՈՒԹԵԱՄԲ՝

ՌԱՔ ՀԱՏՍԸՆԻ, ՌՈԲԸՐԹ ՍԹԷՔԻ, ՏՈՐՈԹԻ ՄԷԼՈՆԻ ԵՒ ՃԷՔ ՔԵՐՍԸՆԻ։

Մամուլի տակ է և մօտ օրէն լոյս կը տեսնէ ԵՐԿԱՐ ԱՏԵՆԷ Ի ՎԵՐ ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ՊԱՐԻ ԴԱՍԱԳԻՐՔԸ՝

Կ՛ՈՒԶԷ՞Ք ՊԱՐԵԼ

Ու՞ր պիտի սորվիք պարել վալս, ռումպա, մամպօ, թանկօ, սուինկ, ռոքընռոլ և վերջին նորոյթը Չա Չա Չա-ն, հիմնուած ամերիկեան բարձրագոյն պարի դպրոցներու մեթոտներուն վրայ։

Պատրաստեց՝ ՅՈՎՍԷՓ ԱՃԸՃԵԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ

Իրաքեան տինար	970
Յորդանանեան տինար	1025
Եգիպտական	760
Սթերլին պանքնոտ	1030
Սթերլին չէք է...	1027
Սթերլին չէք ազատ	1040
Տոլար պանքնոթ	373
Տոլար չէք	374
Տոլար հեռագիր	375
Լիբանանեան	116,75
Ֆրանսական 100 ֆրանք	73,50
Իտալական 1000 լիրեթ	575
Զուիցերական ֆրանք	84
Գերմանական Մարք	87
ՈՍԿԵԴՐԱՄ	
Անգլիական հնչուն	34 50
Թրքական բեշլաթ Ղազի	29.50
Թ... ԹԻՒՏԱԻ	27.50

ՀՆՍՅՆՈՂ–ՍՊԵՀԱՐՑ

ՏՈՔԹ. ՖԵԼԵՔԻ

ՅԱՔԻՐ ՍՈՅՏՂԱԳԷՏ

ՔԵԼԼԵՍԻ ՄԱԳՆՈՍԵՍ

կարմս խուռամի դլմաց Թիւ 16 աթօպիւս ճեմեջում կայան ...ել 161 տուն, ...

Երկար ատենէ ի վեր սպասուած աշխարհահռչակ հայերէն խօսուն զոյգ ֆիլմերը վերջապէս պիտի տեսնէք 23 Մայիս 1960, Երկուշաբթիէն սկսեալ

Սինեմա ԶԱՀՐԱՑի ճէեղ սրահին մէջ

(ՀՐՇԷՋՆԵՐՈՒ ԴԻՄԱՑ)

ԱՌԱՋԻՆ ՍԻՐՈՅ ԵՐԳԸ

Սիրային, արկածախնդրական և ընտանեկան մեծ ֆիլմը, ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՍՆՕՐԵԱԿԸ

ՈՐՈՒՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ 400 ՀԱՅ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐ

Ամէն տեղ միլիոններ ծափահարած են այս հռչակաւոր երկու ֆիլմերը։

ԹԻԼԷԼԻ ՋՈՐ ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՇՈԳԻՈՎ ԱՐԴՈՒԿԻՉ

«ՔԼ ՇԱՐՔԸ

ՀԻՄՆԱԾ Է ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՄԸ՝

ՆՈՐ ԳԻՒՂԻ ՄԷՋ

ՄԶԿԻԹԻՆ ՄՕՏ, ՄԷՇՐԹԷԼԻ ԴԻՄԱՑ

Մաքուր աշխատանք — Դիւրամատչելի գին

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

ԼՈՒԹՖԻ ՓՐԻՆՏՃԵԱՆ

Հալէպ — Ս. Մ. Հ.

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ ՄԸ

ԱՆԳԼԵՐԷՆ ՍՈՐՎԻԼ ՓԱՓԱՔՈՂՆԵՐՈՒՆ

Անգլերէնի ծանօթ ուսուցիչ Պր. ՄԻՇԷԼ ՉԱԹՄԱՃԵԱՆ (Լոնտոնէն վկայեալ և 18 տարուան փորձառութեամբ օժտուած) անգլերէն դասաւանդութեան խմբային դասընթացքը կը շարունակէ։

Դասաւանդութեան շրջանը կը սկսի 25 Փետրուար 1960 և կը տեւէ մինչեւ 25 Յունիս 1960։

ՉՈՐՍ ԱՄՍՈՒԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԻՆ ՀԱՄԱՐ 35 Ս. ՈՍԿԻ ՄԻԱՅՆ

Արձանագրուելու համար դիմել գրասենեակ Նոր

ՄԻՇԷԼ ՉԱԹՄԱՃԵԱՆ

Հրշէջներու պողոտայ, հեռաձայն թիւ 14823,

ամէն օր (բացի Կիրակի օրերէն)

Սկսնակներու համար կայ նաեւ յատուկ դասարան մը։

ԾԱՆՕԹ. — Կը պատրաստուի աշակերտութիւնը «Lower Certificate» վկայականի, Քեմպրիճ Համալսարանէն Լոնտոն։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի ելեկտրականութեան եւ փոխադրութեան հաստատութիւնը կը յայտարարէ, որ պէտք ունի ինքնաշարժի վարորդ ուսուցիչներու։

Հետաքրքրուողները թող դիմեն պաշտօնատեղին, ծանօթանալու համար ընտրութեան պայմաններուն։

Դիմումները կ՚ընդունուին ամեն օր ժամը 10-12, մինչեւ Երեքշաբթի 31 5 960. Քննութիւնները տեղի պիտի ունենան Հինգշաբթի, 2 6 960։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

ՃԱՇԱՐԱՆ ՀԱԼԷՊ

Յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ, ճաշարան Հալէպի Տնօրինութիւնը, (Նախկին Քասրէ Հալէպ) թէ ճաշարանը պիտի բացուի Շաբաթ 26 Մարտ 1960ին։

Եւրոպական և տեղական համեղ կերակուրներ, ընտիր մեզէներ և զանազան տեսակի խմիչքներ։

Ծանօթ. — Տնօրէնութիւնը յանձն կ՚առնէ ամէն տեսակի հիւրասիրութեանց ... ճաշարանին մէջ և այլուր։

Հեռաձայն թիւ 17670

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՔՐՄՋԵԱՆ

ՆԱՓՈԼԷՈՆ ԼՐԱԳՐՈՂ ԱԼ ԵՂԵՐ Է...

«Նափոլէոն լրագրող...»

Կայսեր այս գործունէութիւնը անծանօթ մնացած էր ցարդ մեզի։

Փարիզի մէջ վերջերս, Լուի Կարրիէ Ռոպինէ, Սալ Կավօի մէջ բանախօսութեան մը մէջ բրաւ այս յայտնութիւնը Նափոլէոնի մասին։

Բանախօսը հաղորդեց ունկնդիրներուն իր երկարատեւ հետազօտութիւններուն արդիւնքը։

1796—1814 մօտաւորապէս 20 տարի, գրեթէ սուրի չափ ալ գրիչ գործածեց։

Կայսրը շատ զբաղեցաւ մամուլով, գնահատեց անոր ուժը եւ մեծ կարեւորութիւն տուաւ անոր, նոյնիսկ անապատին մէջ, իր գլխաւոր մտահոգութիւնը եղաւ գիտնալ թէ, ինչ կը խորհէր Ֆրանսա եւ մանաւանդ Թագաւոր Ակն Ժնեւէն իր մասին։ Մինչեւ իր մահը թերթերը ձեռքէ չի ձգեց, Սուրբ Հեղինէ կղզիին մէջ իսկ, ծայրէ ի ծայր կարդաց «Մոնիթէօր» թերթին հաւաքածոն։

Իտալիոյ մէջ երբ դեռ պարզապէս Պոնափարդ էր, հրատարակեց «Իտալական բանակի թղթատար» (Լը Քուրիէ տը լ'Արմէ տ'Իթալի) թերթը որ ծայրէ ի ծայր իր ներշնչմամբ խմբագրուած էր։ Նշանակելի է այս թերթին մէջ իր կողմէ անստորագիր գրուած յօդուած մը, «Ի՞նչ կը խորհին Փարիզի պետութեան մասին»։ Այս յօդուածին մէջ Պոնափարդ կը պարզէ իր ապագայ դիտաւորութիւնները։

Երբ ճակատագրական դէպքերը զայն Եգիպտոս առաջնորդեցին, Պոնափարդ միշտ հաւատարիմ իր խորունկ գաղափարին, միտեց ստ... րալ երեք մամուլներ, որոնց շնորհիւ կարողացաւ Գահիրէի մէջ հրատարակել երկու օրաթերթեր, (Լը Քուրիէ տ'Էժիփթ) եւ (Լա Տէքատ Էժիփսիէն) Երբ Եգիպտոսէն մեկնելով Ֆրեժիւս ցամաքահանեցաւ կատարեց, իր առաջին մտածումը եղաւ թերթերը դրկել բանակին, որուն հրամանատարութիւնը յանձնած էր Քլեպերի։

Մամուլը էական մը մտահոգութիւն եղաւ Նափոլէոնի համար։ «Երբ մամուլի սանձը թողում, բաւ 16 Միջաբերէն (ամիս) յետոյ, երեք ամիս պիտի չմնամ իշխանութեան գլուխ»։

Այսպէսով ստեղծեց «Մոնիթէօր»ը եւ ջանաց կառավարական թերթ դարձնել զայն Ֆրանսայի եւ արտասահմանի մէջ։

Նափոլէոն մեծ խնամքով զբաղեցաւ այս թերթով. գրական քաղաքական մինչեւ իսկ գիտական յօդուածներ ներդրել յետոյ, հրատարակութեան կուտար զանոնք։

Կայսրը աջակցած էր երկրորդական եւ նոյն լրագրողներով որոնք իր քարտուղարները դարձած էին։ Իր անձնական իշխանութեան համար մամուլի ազատութիւնն ալ տակաւ վերջացաւ։

Նափոլէոն չբաւականացաւ հսկելով միայն ներքին քաղաքականութեան, անստորագիր յօդուածներով բանավէճներու ալ մտաւ անգլիական թերթերու հետ։

Մեծ էին կայսեր փառասիրութիւնները. փափաքեցաւ եւրոպական բոլոր ժողովուրդները մէկի վերածել եւ Փարիզ ալ մայրաքաղաք ընել Եւրոպայի։

Ջնջել կուզէր բոլոր թերթերը եւ այս բոլորին տեղ «Քաղաքներու թերթը» հրատարակել միայն տակաւին, մանաւանդ Արծիւը գծած իր բոլոր այս արարքներուն վրայ Ս. Հեղինէի կղզին մէջ։

Իր կտակին մէջ գրեց. «Որդիս պիտի ստիպուի իշխել մամուլի ազատութիւն պարգեւելով. այսօր անհրաժեշտութիւն մը դարձած է այդ ազատութիւնը»։

ՈՍԿԵՐԻՉ ՇԻՐԻՔՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Իր յարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ, թէ խանութը Ներսի չուկայէն փոխադրուած է Թիլէլ, Ֆարհատ փողոց երեք Անթել, Նուվիթէ Թադէոսի մօտ)։

Միշտ պատրաստ պիտի գտնէք զանազան տեսակի նորոյթ ոսկեղէններ, ադամանդեղէններ եւ արծաթեղէններ, մաքուր գործ եւ մատչելի գին։

Հալէպ Թիլել, Ֆարհաթ փողոց

Հեռ՝ 19867

ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՀԱՄԵՐԳ

Կազմակերպութեամբ՝

Հ. Բ. Ը. Մ.Ի Գ. ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ ԵՐԿՍ. ՎԱՐԺ.Ի

Հովանաւորութեամբ՝

ՀԱԼԷՊԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՏՆՕՐԷՆ

ՏԷՐ ՎԻՔ ԱԼԹՈՒՆԻԻ

Ղեկավարութեամբ Պր. ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆԻ

Տեղի կ'ունենայ 31 Մայիս 1960 Երեքշաբթի երեկոյեան ժամը 9-ին Հ. Բ. Ը. Մ.ի սրահը, Ազիզիէ։

ԾԱՆՕԹ.— Ա) Փոքրիկներու մուտքը արգիլուած է։

Բ. Տոմսերու համար դիմել Նաճարեան-Կիւլպէնկեան Վարժարան։

Հ. Բ. Ը. Մ. | Հ. Ե. Ը.

ԹԱՑՕՒԱԾ Է

Հ. Ե. Ը.Ի ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՊԱՐԾԷՋԸ

ԿԻՐԱԿԻ, 22 ՄԱՅԻՍԻՆ ՍԿՍԵԱԼ

ԱՄԷՆ ԵՐԵԿՈՅ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԺԱՄԱԴՐԱՎԱՅՐԸ

ՃՈԽ ՊՈՒՖԷ, ՀԱՄԱԴԱՄ ՃԱՇԵՐ, ԱՆԹԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Պարտէզի Յանձնախումբ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՇՔԵՂ ՁԵՐԵԿՈՅԹ

կազմակերպութեամբ՝

Գ. Վասպուրական Մշակ. Միութեան

ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ

ՄԵԾ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ ՊԻՏԻ ԲԵՄԱԴՐՈՒԻ

ՋՈՒՄՇՈՒԴ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ՏՐԱՄԱՆ

Ղեկավարութեամբ՝

ՏԻԱՐ Շ. ՍԷՄԷՐՃԵԱՆԻ

եւ մասնակցութեամբ 30 երկսեռ սիրողներու

- ՆՈՐ ՏԷՔՈՐՆԵՐ -

Կիրակի, 5 Յունիս 1960, առաւօտեան ժամը 9 ին Սինեմա ՍՈՒՐԻԱ ի մէջ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի Ելեքտրական եւ փոխադրական Հաստատութիւնը կը յայտարարէ թէ Մայիսի մէկէն սկսեալ օթօպիւսներու գիշերային սակագինը գործադրութեան պիտի դրուի ժամը 22 էն սկսեալ, դիւրացնելու համար ժողովուրդին երթեւեկը. Նկատի ունենալով որ Մայիսի մէկին կը սկսի ամառնային ժամանակացոյցը։

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Թ. Մ. Մ. | Թ. Մ. Մ.

ԱՐՇԱՒ ԴԷՊԻ ԷՓՐԱՏԻ Ա. ՋՏԱՐԱՆԸ

Կազմակերպութեամբ

ԹԷՔԷԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Տեղի պիտի ունենայ 5 Յունիս 1960, Կիրակի օր։

Մեկնում.— Առաւօտեան ժամը ճիշդ 4ին, հաւաքավայր՝ Թէքէեան Մշակութային ակումբը։

Արձանագրութեանց համար դիմել Պր. Մկրտիչ Ղազարեանի խանութը (Հրշէջներու դիմաց)— Թ. Տէկիրմէնճեանի (Պապ էլ Ֆարաճ) եւ Թէքէեան Մշակ. Միութեան ակումբը, ամէն օր, երեկոյեան ժամը 6-8. Հեռաձայն՝ 19905։

Վարչութիւն

ՁՂԱՅԻ՛Ն ՅՈԳՆԱԾՈՒԹԻՒ՛Ն (Շար. Բ. էջէն)

հեշտ է իրագործել քան թէ ջղագարութեան ենթակայ եզող՝ երը, այսպիսիներուն համար կրկյանձնարարուի յաճախակի հանգիստ։

Շատ անգամ զուարճալի շրջապատի մը հետ հաճելի արշաւներով կատարուած հանգիստը, կրնայ ամենանպաստաւոր արիթը ընծայել դարմանուելու եւ առողջութիւնը վերահաստատելու համար։

Տոքթ. ԵՐ. ՍԻՐՕԲԵԱՆ

ԾԻԾԱՂ

Երկու բարեկամներ որսի կ'երթան իրենց հետ տանելով նաեւ իրենց կիները։ Յանկարծ բարեկամներէն մէկը կը պոռայ սարսափած։

—Աստուա՛ծ իմ. ինչ եղեռական սխալ էր որ գործեցի. կնոջդ վրայ կրակեցի։

—Հոգ չէ, իրար մի անցնիր. Սխալը կը սրբագրուի։ Քու կինդ ո՞ւր է, կը գոչէ բարեկամը։

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

ԿԻՐԱԿԻ. ՅՈՒՆԻՍ 5

ԿԻԼԻԿԵԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ԿՈՂՄԷ

Կը խնդրուի չխաչաձեւել

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Միջազգային ցուցահանդէսներու եւ շուկաներու գերագոյն մարմինը կը յայտարարէ, թէ Հալէպի ճարտարարուեստական եւ երկրագործական շուկային բացումը պիտի կատարուի 25 Յունիսին եւ պիտի տեւէ մինչեւ 26 Օգոստոս։

Սուրիական շրջանէն անոնք որոնք կը փափաքին մասնակցիլ, պարտին իրենց դիմումները կատարել հետեւեալ մարմիններուն

1.— Դամասկոսի մէջ, տընտեսական նախարարութեան ցուցահանդէսներուն,

2.— Հալէպի մէջ ճարտարարուեստական Շուկայի Վարչութեան, նահանգապետարանի թաղը։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԱՅԱՆԷ ՊԱԼԷՆ (Շար. Բ. էջէն)

ծանրօրէն վիրաւորել Գայանէն։ Գիւղացիները ծերերու առաջ. Նորգութեամբ կը մօտենան Գայանէին, կը տիրէ ծանր լըռութիւն։ Բազմութիւնը զայրոյթով լեցուած երես կը դարձնէ Օճրագործէն, որ կալանքի տակ առնուած է։

Դ. ԱՐԱՐՈՒԱԾ

Սեւանայ լճի կղզին է վայրը. պայծառ առաւօտ է։ Կոլտընտեսութիւնը բոլորին համեբաշխ գործակցութեամբ հրդեհի տուած վնասէն ազատած է եւ եկած է իր հանգիստը վայելելու։ Հոս են Նունէն եւ Կարէնը, որոնց հարսանիքը պիտի կատարուի այդ օրը։ Հոն են նաեւ Արմէնն ու Մարին։ Հոն կը հանդիպին նաեւ Կազակովը եւ Գայանէն, որ իրարու ընկերք շատ բան ունէին, վերջին պատահարները ընդմիշտ միացուցած են զանոնք մաքուր եւ անքակտելի բարեկամութեամբ։

Կը սկսի ուրախութիւնը։ Կը պարեն ծերուկները եւ պառաւները հինաւուրց ծիսական պարը։ Որմէ յետոյ պարին կը մասնակցին բոլոր ներկաները։ Ամենքն ալ կը խմեն կենաց թասը, վերածնուած եւ յաղթանակած աշխատանքին։

Այսպէս կը վերջանայ պալէն։

Երանի թէ Հայ կինոն կարողանար շարժանկարը շինել, որ արտասահմանի հայութիւնը կարողանար վայելել զայն։

ՑԵՍՈՒՐ ՊԱՏԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հալէպի ելեկտրականութեան եւ փոխադրութեան հաստատութիւնը մտադիր է պայմանագիր ունիլ ապահովութեան ընկերութեան մը հետ, իր օթօպիւսները եւ ինքնաշարժները ապահովագրելու քաղաքային պատասխանատուութիւններու դէմ, մէկ տարուան համար, որ նորոգելի է։ Ամէն անոնք կը հետաքրքրուին, պէտք է ներկայանան խնդրանքներու սպասարկութեան, աշխատանքի պաշտօնական ժամերուն, ստանալու համար պայմանագրութեան տետրակ, փոխան տասը ս. ոսկիի, երաշխաւորագինը պիտի ըլլայ նուազագոյնը 300ս. ոսկի։ Առաջարկները կ'ընդունուին մինչեւ 5/6/1960։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Հանգուցեալ Պր. ԳՐԻԳՈՐ ԳԱԶՂԱՃԵԱՆԻ մահուան տարելիցին առթիւ, Կիրակի 29 Մայիս 1960ին հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Նոր Գիւղի Ս. Գէորգ եկեղեցին, յաւարտ Ս. Պատարագի։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգող ազգականներն ու բարեկամները կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ։